

מכללת הרצוג-גוש עציון

ימי עיון בתנ"ך

קיץ תשע"א

בע"ה

תפילת שלמה – חידוש מקורי וטעות טרגית

1.

מקדש (מל"א)	משכן (שמות)
הבית הזה אשר אתה בנה אם תלך בְּחַקְתִּי וְאֵת מִשְׁפָּטֵי תַעֲשֶׂה... וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֶעֱזֹב אֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל (ו', יב-יג)	וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹכְכֶם (כ"ה, ח) וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵייתִי לָהֶם לֵאלֹהִים (כ"ט, מה)
וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת אֲרוֹן בְּרִית ה' אֶל מְקוֹמוֹ אֶל דְּבַר הַבַּיִת אֶל קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים אֶל תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים... אֵין בְּאֲרוֹן רַק שְׁנֵי לַחֹת הָאֲבָנִים (ח', ו)	וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת הַעֲדוּת אֶל הָאֲרוֹן וַיִּשֶׂם אֶת הַבַּדִּים עַל הָאֲרוֹן וַיִּתֵּן אֶת הַכַּפֹּרֶת עַל הָאֲרוֹן מִלְמַעְלָה (מ', כ)
	וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת (כ"ה, כב) עַלֹת תִּמְיֵד לְדוֹתֶיכֶם פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי ה' אֲשֶׁר אֹנֵעַד לָכֶם שְׂמָה לְדַבַּר אֱלֹהֵי שֵׁם (כ"ט, מב)
וְהָעֵנָן מְלֵא אֶת בַּיִת ה': וְלֹא יָכֻלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשֶׁרֶת מִפְּנֵי הָעֵנָן כִּי מְלֵא כְבוֹד ה' אֶת בַּיִת ה' (ח', י-יא)	וַיִּכַּס הָעֵנָן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד ה' מְלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן: וְלֹא יָכֻל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן (מ', לד-לה)
לְהִיּוֹת עֵינֶךָ פֶּתַחֹת אֶל הַבַּיִת הַזֶּה לְזִלָּה וְיוֹם אֶל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ: הֲיִהְיֶה שְׁמִי שָׁם לִשְׁמֹעַ אֶל הַתַּפִּלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עִבְדְּךָ אֶל הַמְּקוֹם הַזֶּה: וְשָׁמַעְתָּ אֶל תַּחֲנוּן עִבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל הַמְּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע אֶל מְקוֹם שִׁבְתְּךָ אֶל הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלַחְתָּ (ח', כט-ל)	
כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פְּרָשִׁים אֲמוֹת עֲשָׂרִים וְהֵם עֹמְדִים עַל רַגְלֵיהֶם וּפְנִיָּהֶם לְבַיִת (דה"ב ג', יג)	וְהָיוּ הַכְּרוּבִים פְּרָשִׁי כַּנְפִים לְמַעְלָה... וּפְנִיָּהֶם אִישׁ אֶל אַחִיו אֶל הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרוּבִים (כ"ה, כ)
וְגַם אֶל הַנְּזָרִי אֲשֶׁר לֹא מַעֲמֵד יִשְׂרָאֵל הוּא וּבֵא מֵאֲרָץ רְחוֹקָה לְמַעַן שָׁמֵךְ... אֶתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שִׁבְתְּךָ וְעֲשִׂיתָ כֹּל אֲשֶׁר יִקְרָא אֱלֹהֵי הַנְּזָרִי לְמַעַן יִדְעוּן כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת שְׁמֵךְ לִירְאָה אֶתְךָ... (ח', מא-מג)	וְנוֹעַדְתִּי שְׂמָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִקְדַּשׁ בְּכַבְדִּי... וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵייתִי לָהֶם לֵאלֹהִים: וַיִּדְעוּ כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֲרָץ מִצְרַיִם לְשִׁכְנֵי בְּתוֹכָם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיהֶם (כ"ט, מג-מו)
וַיִּקַּח אֶת חֵידִם מֵאֶרֶץ: בֵּן אִשָּׁה אֶלְמָנָה הוּא מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ צָרִי חָרָשׁ נְחֹשֶׁת וַיִּמְלֵא אֶת הַחֻקִּים וְאֶת הַתְּבוּנָה וְאֶת הַדְּעוּת לַעֲשׂוֹת כָּל מְלָאכָה בְּנְחֹשֶׁת... (ז', יג-יד)	רָאָה קְרָאתִי בְּשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה: וְאִמְלֵא אֹתוֹ רִיחַ אֱלֹהִים בְּחֻקָּהּ וּבְתַבּוּנָהּ וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה: לְחֹשֶׁב מְחֻשְׁבַּת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְנְחֹשֶׁת (ל"א, ב-ד)
וַיִּקְהָלוּ אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּיָרַח הָאֲתָנִים בְּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי (ח', ב)	וַיְהִי בַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּשָׁנָה הַשְּׁנִיָּה בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן (מ', יז)

2. שמות פרק כו:

- (א) וְאֵת הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֲשֶׂר יְרִיעֹת... (ו) וְעֲשִׂיתָ חֻמָּשִׁים קְרָסֵי זָהָב וְחִבְרַת אֶת הַיְרִיעוֹת אֲשֶׁה אֶל אַחַתְּהָ בְּקְרָסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד:
(ז) וְעֲשִׂיתָ יְרִיעוֹת עֲזִים לְאֹהֶל עַל הַמִּשְׁכָּן עֲשִׂיתָ עֲשָׂרָה יְרִיעוֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם... (יא) וְעֲשִׂיתָ קְרָסֵי נְחֹשֶׁת חֻמָּשִׁים וְהִבַּאתָ אֶת הַקְּרָסִים בְּלֵאלֹת וְחִבְרַת אֶת הָאֹהֶל וְהָיָה אֶחָד:

3. שמות פרק לג:

(ז) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה... (ט) והיה כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה... (יא) ודבר ה' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו ושב אל המחנה...

4. שמות פרק מ – ויקרא פרק א:

(לה) ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד פי שכן עליו הענן וכבוד ה' מלא את המשכן...

(א) ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם פי קריב מקם קרבנו לה'...

5. במדבר פרק ז – פרק ח:

(פט) ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת אשר על ארון העדות מבין שני הכרבים וידבר אליו:

(א) וידבר ה' אל משה לאמר: (ב) דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרות אל מול פני המנוחה ואירו שבעת הנרות...

6. במדבר פרק יב:

(ד) ויאמר ה' פתאם אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו שלשתכם אל אהל מועד ויצאו שלשתם: (ה) וירד ה' בעמוד ענן ויעמד פתח האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם: (ו) ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו: (ז) לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא: (ח) פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחזית ותמנת ה' גיט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה:

7. דברים פרק יב:

(ה) כי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלהיכם מכל שבטיכם לשוים את שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה: (ו) והבאתם שמה עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם ואת תרומת ידכם ונדבתיכם וכלות בקרכם וצאנכם: (ז) ואכלתם שם לפני ה' אלהיכם ושחתם בכל משלח ידכם...

8. דברים פרק טז:

(טז) שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלהיך במקום אשר יבחר בְּחַג המצות ובְּחַג השבועות ובְּחַג הסוכות ולא יראה את פני ה' ריקם: (יז) איש כמתנת ידו כברכת ה' אלהיך אשר נתן לך:

9. דברים פרק יז:

(ח) כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריה וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך בו: (ט) ובאת אל הפהנים הלויים ואל השפט אשר יהיה בימים ההם ודושת והגידו לך את דבר המשפט:

10. זכריה פרק יד:

(טז) והיה כל הנותר מכל הגוים הבאים על ירושלים ועלו מדי שנה בשנה להשתחוות למלך ה' צבאות ולחג את חג הסוכות: (יז) והיה אשר לא יעלה מאת משפחות הארץ אל ירושלים להשתחוות למלך ה' צבאות ולא עליהם יהיה הגשם:

11. שמות פרק יב:

(מג) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח כֹּל בֶּן בְּנוֹת לֹא יֹאכַל בוֹ... (מה) תּוֹשֵׁב וְשֹׁכֵר לֹא יֹאכַל בוֹ... (מח) וְכִי יִגּוּר אֶתְּךָ גַּר וְעֵשָׂה פֶסַח לֵה' הַמּוֹל לוֹ כֹּל זָכָר וְאִזּוֹ יִקְרַב לַעֲשׂוֹתוֹ וְהָיָה כְּאַזְרַח הָאָרֶץ וְכָל עַרְל לֹא יֹאכַל בוֹ:

12.

1.	בְּהַגְגֵף עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב אֲשֶׁר יִחְטְאוּ לָךְ וְשָׂבוּ אֵלֶיךָ וְהוֹדוּ אֶת שְׁמִיךָ	וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּבֵית הַזֶּה:
2.	בְּהִעָצֵר שָׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר כִּי יִחְטְאוּ לָךְ	וְהִתְפַּלְלוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה
3.	רָעַב כִּי יִהְיֶה בְּאֶרֶץ דְּבָר כִּי יִהְיֶה שְׂדֵפוֹן גִּרְקוֹן אַרְבָּה חֹסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי יֵצֵר לוֹ אִיבוֹ בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כֹּל נֹגַע כֹּל מַחְלָה: כֹּל תַּפְלָה כֹּל תַּחֲנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְכָל הָאָדָם לְכָל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִדְעוּן אִישׁ נֹגַע לִבָּבוֹ	וּפְרַשׁ כִּפְיוֹ אֶל הַבַּיִת הַזֶּה:
4.	וְגַם אֶל הַנְּכָרִי אֲשֶׁר לֹא מֵעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבֵא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שְׁמִיךָ: כִּי יִשְׁמְעוּן אֶת שְׁמִיךָ הַגָּדוֹל...	וּבֵא וְהִתְפַּלֵּל אֶל הַבַּיִת הַזֶּה
5.	כִּי יֵצֵא עַמֶּךָ לְמַלְחָמָה עַל אוֹיְבוֹ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלַחֵם	וְהִתְפַּלְלוּ אֶל ה' דֶּרֶךְ הַעִיר אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בְּנִיתִי לְשְׁמִיךָ:
6.	כִּי יִחְטְאוּ לָךְ... וְאַנְפֹּתַי בָּם וְנִתְתַּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׂבוּם שְׂבִיחָם אֶל אֶרֶץ הָאוֹיֵב... כִּי יִחְטְאוּ לָךְ כִּי אִין אָדָם אֲשֶׁר לֹא יִחְטֵא וְאַנְפֹּתַי בָּם וְנִתְתַּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׂבוּם שְׂבִיחָם אֶל אֶרֶץ הָאוֹיֵב רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה: וְהִשִּׁיבוּ אֶל לִבָּם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ שָׁם וְשָׂבוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שְׂבִיחָם לֵאמֹר חֲטֵאוֹנוּ וְהִעֲוִינוּ רָשָׁעֵנוּ: וְשָׂבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל לִבָּבְם וּבְכָל נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ אִיְבֵיהֶם אֲשֶׁר שָׂבוּ אֹתָם	וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שְׂבִיחָם... וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ אֶרֶצְם אֲשֶׁר נִתְתַּה לְאַבֹּתָם הַעִיר אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בְּנִיתִי לְשְׁמִיךָ:

תגובות, שאלות והערות יתקבלו בשמחה: abazak@herzog.ac.il